

Számos tervvel készülnek a marosvásárhelyi protestánsok a reformáció megünneplésére

Szobrokkal és utcanevevel jubilánnak

FOTÓ: BODA L. GERGELY

Több mellszobrot állítanának és néhány utcát neveztetnének el a városban a marosvásárhelyi protestáns felekezetek a reformáció 500. évfordulója alkalmából. Amennyiben viszont nem sikerülnek kéréseik fenntartásával, könnyen megeshet, hogy kifutnak az időből.

Az őszire tervezett számos egyházi és világi ünnepen, előadáson és kiállításon túl a marosvásárhelyi protestáns felekezetek szoborállítással és utcanevadással is emléket szeretnének állítani a reformáció közelgő 500. évfordulója alkalmából. Az evangélikusok már negyeddévtől ezelőtt iktatták kérésüket, az önkormányzat névadó bizottsága tagjainak azonban egyetlen városházi illetékes sem jelezte, hogy a testületnek össze kellene ülnie. A reformátusok egyelőre a vártemplomi szoborállításhoz összpontosítanak, és azon túl, hogy ők is szeretnének utcát és teret elnevezni két személyeségről, túl nagy reményt nem fűznek a polgármesteri hivatal segítőkészségéhez. Vass Levente, az RMDSZ helyi elnöke lapunknak megígérte, a szövetség képviselői mindent megtesznek annak érdekében, hogy az esetleges hivatali packázások ne árnyékolják be az ünnepet.

A szobrok elkészültek, az utcaneveket csak tervezik

Két szoborral és legalább két utcanevvel szeretnének emléket állítani a kerek évfordulónak a város reformátusai. A Vártemplom udvarán Kálvin János és Károli Gáspár büsztjét készítenek felállítani ez év október 14-én. Az előbbi Péterfy László, Magyarországon élő, nyáradselyei, Kossuth-díjas szobrászművész,

az utóbbit Deák Árpád, Nagyváradon élő, marosvásárhelyi származású alkotó munkája. Mindkét szobrot bronzba öntötték és Vásárhelyre szállították. Kérdésünkre, hogy miért nem köztérre állítják, Ötvös József, a Vártemplom leköszönt lelkésze azzal érvelt, hogy nem akarták kitenni magukat és a közösséget a hatóságok visszautasító magatartásának. Ugyanakkor komoly szimbolikája van annak, hogy a város legnagyobb temploma, több országgyűlés színhelye mellé állítják fel a francia származású svájci reformátor és a Biblia első magyar fordítója szobrát – érvelt lapunknak Ötvös. Szóba került egy emléktábla állítása is, de arról lemondtak. Kérni készülnek viszont a Vártemplom alatti Posta utca átkeresztelését Kálvinra. A Kistemplom gyülekezete egykori lelkészéről, Csiha Kálmán későbbi püspökről szeretné átneveztetni a jelenlegi Memorandum teret, amely 1986-ig éppen a templom nevét viselte. A tervek maradéktalan megvalósulásában azonban az egyház sem igazán hisz. Kérdésünkre, hogy milyen reményt táplálnak a tér átnevezéséhez, Lakatos Péter elismerte, hogy nem nagyot. „Amilyen állapotok uralkodnak a polgármesteri hivatalban, egyáltalán nem vagyok meggyőződve, hogy sikerülni fog” – fejtette ki a kistemplomi lelképásztor, aki továbbá hozzátette: egyelőre még le sem adták a kérvényt.

Reformáció éve. A Vártemplom udvarán állítanák fel a reformátusok Kálvin János és Károli Gáspár büsztjét

Az evangélikusok Luther utcát kérik

Az evangélikus-lutheránus egyházközösség Luther Mártonról, a protestáns reformáció szellemi atyjáról szeretné átneveztetni az egykori Mentovich Ferenc, mai Maroshévíz utcát, azt, amelynek sarkán a főtéren lebonított templomuk helyett 1960-ban egy magánházat kaptak, amelyet istenházává alakították. Magos György, az egyházmegye felügyelője elmondta, aláírásokat gyűjtöttek az utca lakóitól, akik támogatásukról biztosították az evangélikusok kezdeményezését. „Főként templomjáró személyeket kerestünk meg, akik felekezeti hovatartozásuktól függetlenül aláírták a kérésünket” – mondta el lapunknak Magos. A felügyelő hozzátette, hogy román családok körében is támogatásra leltek. Az egyház má-

jus 9-én iktatta a kérését, amelyből egyet az önkormányzatnak, egyet a polgármesteri hivatalnak, személyesen Dorin Florea város-gazdának címzett. Három hónap elteltével egyelőre nem kaptak választ. „Addig küzdök, amíg sikerül. Ha Brassóban meg Nagyszébenben lehet Lutherről utcát vagy teret elnevezni, akkor Marosvásárhelyen miért ne lehetne?” – érvelt az egyházi felügyelő. Amennyiben a magyar evangélikusoknak sikerülne tervüket valóra váltani, a Luther utca lenne az első, amely Marosvásárhelyen egy német személyiség nevét viselné.

Az unitáriusok csak jövőben lépnének

Az unitáriusok az idén nem állnak elő semmilyen követeléssel, a hangsúlyt inkább 2018-ra tolnák, amikor egyházuk fennállásának

450. évét készülnek megünnepelni. Lapunk érdeklődésére Nagy László lelképásztor elmondta, hogy a kerek évfordulón Dávid Ferencnek szeretnének szobrot állítani. Az egyházalapító nevét már egy kisebb terecske viseli Marosvásárhelyen, abban a kövesdombi városrészben, ahova felépült az új templom. Nagy László ugyan nem zárja ki annak lehetőségét, hogy oda állítsák a szobrot is, azonban sokkal szerencsésebbnek tartaná, ha a műalkotás a Bolyai tér valamelyik parkocskájába vagy a Vártemplom falához kerülne. Elvégre itt erősítették meg 1571 januárjában a tordai országgyűlés lelküismereti és vallásszabadságot hirdető határozatait, tette hozzá a volt esperes. Az egyház még nem rendelte meg a szobrot, és egyelőre azt sem tudja, milyen pénzből finanszírozná.

SZUCHER ERVIN

Unitárius találkozó Szejkefűrdőn

Tizenkilencedik alkalommal gyűlnek össze az unitáriusok augusztus második szombatján a Székelyudvarhely melletti Szejkefűrdőn. A hagyományos találkozót idén a vallásszabadság kihirdetésének 449., a reformáció 500. évfordulója jegyében tartják. Az úrvacsora-osztásos istentisztelet tizenegy órakor kezdődik.

Az idei találkozót szervező a Magyar Unitárius Egyház (MUE) képviselőtanácsa, a székelyudvarhelyi 1-es számú, belvárosi unitárius egyházközösség, valamint a magyarországi egyházkerület és a külföldi unitárius egyházkör – tudtuk meg Székely Kinga Rékától, a MUE hitéleti és missziói előadó-tanácsosától, homoródszentpéteri lelkészről.

Találkozótörténet

A Szejkefűrdői Unitárius Találkozó egy, a 19. században már feljegyzett unitárius vallásos találkozásban gyökerezik. Az aratók és a cséplés utáni időszak-

ban, augusztus utolsó vasárnapján a Kis- és a Nagy-Homoród mentén unitárius egyházközösségeiből felmentek az emberek Homoródfűrdőre, ahol a források mellett istentiszteletet tartottak, majd mulattak. Az Erdélyi másodszeri elcsatolást követő években még élt ez a hagyomány, ám a kommunista diktatúra idején szünetelt. Újjáélesztésére és egyetemes szintre való emelésére 1999-ben került sor.

Szejkefűrdő 2017

Augusztus 12-én délelőtt tizenegy órától, a huszárok felvonulását és a zászlóátadást követően Kelemen Szabolcs, a házigazda egyházközösség beszolgáló lelkésze, Bálint Benczédi Ferenc, a MUE püspöke, Kántor Csaba, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökhelyettese, valamint Gálfi Árpád, Székelyudvarhely polgármestere mond üdvözlőbeszédet. Az úrvacsora-osztásos istentiszteleten Kászoni Kövendi József, a MUE püspöki helynöke és Orbán Gyöngyvér, a házi-

gazda egyházközösség énekvezére szolgál, az úrvacsorai beszédet Szentgyörgyi Sándor, a külföldi unitárius egyházkör esperese mondja. Közreműködik Jenei II. díkó dicsőszenntmártoni énekvezér. Az úrvacsora a külföldi unitárius egyházkör és a magyarországi egyházkerület adománya.

Akoszorúzású ünnepségen, Orbán Balázs sirjánál Szalóczy Pál budapesti színművészt hallgathatják meg. A kulturális műsor keretében a dicsőszenntmártoni Kökényes Néptáncgyűttes Kis-Külföldi menti népdalok és néptáncokat ad elő. Utána előadások hangzanak el: Fülöp Dezső Alpar ádamosi lelkész a külföldi egyházkör egyházközösségeit, míg Kriza János miskolci lelkész a magyarországi egyházkerület egyházközösségeit mutatja be.

A találkozó ideje alatt gyermek- és ifjúsági sátor is működik. A társszervező egyházközösségek nőegyletei eladásra kínálják az általuk készített népművészeti cikkeket.

MOLNÁR MELINDA

Megújult a szigeti oltárkép

Régi helyére került a máramaros szigeti római katolikus templomban a Szatmári Római Katolikus Püspökség restaurátorműhelyében helyreállított oltárfestmény – számol be a Romkat.ro hírportál. A festmény, amelyet csak örmény oltárfestményként emlegetnek, az örmények keresztény hitre térítőt, Világosító Szent Gergelyt ábrázolja, amint megkereszteli III. Trdat örmény királyt. Az oltárkép ikonográfiai előképének Franz Karl Heissig augsburgi mester 1770 körül készült rézmetszetét tartják.

Puskás Éva restaurátor elmondása szerint a kép szerzője ismeretlen, de nem kizárt, hogy a bécsi barokk nagymestere, Frantz Anton Maulbertsch (1724–1796) alkotása. Keltezését a 18. század második felére teszik, ekkor költözött jelentős számú örmény család Szigetre. Az 1778-as jegyzőkönyv, amely Esterházy Károly egri püspök által tett kánongi látogatáskor készült, a Kalazanci Szent József-mellékoltár mellett említést tesz

Világosító Szent Gergely oltáráról is.

Az örmény oltárkép az elmúlt időkben át lett alakítva. „Az eredetileg barokk stílusban kiképzett oltárkép, feltehetően a mellékoltárok egyesítésekor, félköríves kinézetet kapott, emiatt át-szabták, ekkor meg is nagyobbitották. Ekkor a kép vászon-széleit megcsontkították, majd a kép méretének megnagyobbítását körkörös 6–10 cm széles deszkákkal alakították ki” – közölte Puskás Éva.

Az oltárképen 16 medalion található, az alsó részén örmény és latin nyelvű felirat van, amely egyben a kép témája és a címe is lehet. (Örmény szöveg: Szent Gergelynek az örmények megvilágosítójának megkínzása. Latin szöveg: Szent Gergely első örmény pátriárka mártíromsága és csodái.)

A restaurált oltárképet az idei Máramarosszigeti Szent István Napok keretében áldják majd meg ünnepélyes keretek között.

KRÓNIKA